

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

15 жовтня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1028/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Гладія С.В.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Шиловой Т.С.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Богунського районного суду міста Житомира Чішман Лариси Миколаївни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 07 червня 2018 року № 133/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Богунського районного суду міста Житомира Чішман Л.М.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16, (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18 (з наступними змінами) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді

критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та в сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється в разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішеннями Комісії від 12 грудня 2018 року № 313/зп-18 призначено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Згідно з пунктом 5 глави 6 розділу II Положення максимально можливий бал за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) становить 500 балів; за критерієм професійної етики - 250 балів; за критерієм доброчесності - 250 балів.

Отже, сума максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання за всіма критеріями становить 1 000 балів.

Чішман Л.М. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 88,875 бала. За результатами виконаного практичного завдання Чішман Л.М. набрала 85,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 174,375 бала.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 235/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді «Іспит», зокрема судді Богунського районного суду міста Житомира Чішман Л.М., яку допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності (далі - ГРД), яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

До Комісії 09 жовтня 2019 року о 0 год 56 хв електронною поштою надійшов висновок ГРД про невідповідність судді Богунського районного суду міста Житомира Чішман Л.М. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 08 жовтня 2019 року.

У висновку ГРД зазначено, що суддя вчинила дії, які негативно впливають на авторитет правосуддя, оскільки є заступницею голови суду з 11 липня 2012 року та займає цю посаду без будь-яких перерв 4 рази поспіль.

Стосовно вказаного суддя пояснила, що призначення її на посаду заступника голови суду відбувалися за Законом України «Про судоустрій та статус суддів», в редакціях, які були чинними на момент такого призначення чи обрання.

На підтвердження суддя надала копії протоколів зборів суддів Богунського районного суду міста Житомира та наказів голови зазначеного суду.

Заслухавши пояснення судді Чішман Л.М., Комісія в складі колегії дійшла такого висновку.

Відповідно до частини другої статті 20 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07 липня 2010 року № 2453-VI голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники призначаються на посади строком на п'ять років із числа суддів цього суду та звільняються з посад Вищою радою юстиції за поданням відповідної ради суддів.

Виходячи з зазначеної норми Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Рішенням Вищої ради юстиції від 11 липня 2012 року Чішман Л.М. призначено на посаду заступника голови Богунського районного суду міста Житомира.

Відповідно до пункту 2 розділу II Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» від 08 квітня 2014 року № 1188-VII з дня набрання чинності цим законом вважаються такими, що звільнені з адміністративних посад голови вищих спеціалізованих судів, їх заступники, голови апеляційних судів, їх заступники, голови місцевих судів та їх заступники.

На підставі Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» наказом т.в.о. голови Богунського районного суду міста Житомира від 11 квітня 2014 року № 12-к голову суду та його заступника Чішман Л.М. звільнено з адміністративних посад.

Відповідно до вимог частини другої статті 20 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» від 07 липня 2010 року № 2453-VI в редакції Закону від 08 квітня 2014 року № 1188-VII голова місцевого суду, його заступник обираються на посади зборами суддів відповідного суду із числа суддів цього суду, строком на два роки, але не більш як на строк повноважень судді.

На підставі зазначеного закону зборами суддів Богунського районного суду міста Житомира 23 квітня 2014 року Чішман Л.М. обрано на посаду заступника голови суду. В той самий день головою цього суду видано наказ, на підставі якого Чішман Л.М. приступила до виконання обов'язків.

Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року № 192-VIII внесено зміни та доповнення до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 07 липня 2010 року № 2453-VI.

Відповідно до частин другої та четвертої статті 20 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у новій редакції голова місцевого суду, його заступник, голова апеляційного суду, його заступники, голова вищого спеціалізованого суду, його заступники обираються на посади строком на два роки, але не більш як на строк повноважень судді. Обраний на адміністративну посаду у порядку, визначеному цією статтею, не може обіймати одну адміністративну посаду відповідного суду більш як два строки поспіль.

30 березня 2015 року зборами суддів Богунського районного суду міста Житомира Чішман Л.М. обрано на посаду заступника голови суду та в той самий день головою суду видано наказ, на підставі якого вона приступила до виконання обов'язків.

Згідно з рішенням Ради суддів України від 02 квітня 2015 року № 34 особи, які були призначені на адміністративні посади відповідно до законодавства, що діяло раніше, є такими, що можуть бути обраними на адміністративну посаду в суді і обіймати її два строки поспіль.

Верховною Радою України 02 лютого 2016 року прийнято Закон України «Про судоустрій та статус суддів» № 1402-VIII, норми якого не містили положень щодо дострокового припинення повноважень голів судів та їх заступників. Особи, які займали адміністративні посади, продовжували здійснювати свої повноваження до закінчення строку, на який їх було обрано.

28 березня 2017 року зборами суддів Богунського районного суду міста Житомира Чішман Л.М. знову обрано на посаду заступника голови суду.

Головою Богунського районного суду міста Житомира в той самий день було видано наказ, на підставі якого Чішман Л.М. приступила до виконання обов'язків заступника голови суду.

Таким чином, обрання Чішман Л.М. на посаду заступника голови Богунського районного суду міста Житомира відбувалось у передбачений законами спосіб і на встановлений строк, що не може свідчити про вчинення нею дій, які негативно впливають на авторитет правосуддя, а тому висновок ГРД є необґрунтованим.

Стосовно висновку ГРД про те, що суддя безпідставно не задекларувала своєчасно майно своє та членів сім'ї і допустила значні розбіжності у відомостях, поданих у майнових деклараціях за той самий період або різні роки суддя пояснила, що їй та п'яти членами її родини на підставі договору міни від 15 листопада 1996 року належали на праві спільної сумісної власності 186/300 частин житлового будинку загальною площею 65,22 кв. м у місті Житомирі. Решта 114/300 частин житлового будинку належала іншому співвласнику, який не є членом її сім'ї. У 2011 році у зв'язку з прибудовами загальна площа будинку збільшилась до 153 кв. м.

У деклараціях про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 - 2014 роки вона помилково вказала не загальну площу будинку, а площу, яка припадає на кожного з співвласників - їй 15,81 кв. м, трьом членам її родини - 63,24 кв. м.

У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік нею зазначено загальну площу всього житлового будинку 153 кв. м.

На підтвердження суддя надала копію свідоцтва про право власності на будинок від 18 лютого 2011 року.

Стосовно висновку ГРД про недекларування у паперовій декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2015 рік земельної ділянки загальною площею 500 кв. м в селі Березівка Житомирського району Житомирської області суддя Чішман Л.М. пояснила, що нею задекларовано земельну ділянку в кооперативі площею 1500 кв. м, яка складається з трьох земельних ділянок, якими користуються її чоловік Чішман С.А. та ОСОБА_1. Проте в суддівському досьє копія декларації, оригінал якої нею заповнено власноручно, нечітка, а тому замість запису 1500 кв. м видно лише 500 кв. м. З огляду на те, що в паперовій декларації за 2015 рік зазначалася тільки загальна площа земельної ділянки, яка перебувала у власності та користуванні, і не передбачалося внесення відомостей щодо кожної ділянки її власника чи користувача, вона зазначила загальну площу.

У Комісії у складі колеги не викликає сумнівів обґрунтованість пояснень судді, оскільки окрім заповнення паперової декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2015 рік суддя подала електронну декларацію осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у якій у розділі 3 «Об'єкти нерухомості» тричі зазначила земельну ділянку по 500 кв. м (користування та власність).

Наведене свідчить про відсутність умислу у Чішман Л.М. на приховування ліквідного майна, а тому висновок ГРД є безпідставним.

Стосовно висновку ГРД, що суддя Чішман Л.М. під час навчання за межами міста Житомира ухвалювала судові рішення: з 19 до 30 листопада 2012 року - 6; з 27 до 28 жовтня 2014 року - 4; 15 жовтня 2015 року - 1, суддя визнала, що нею дійсно були допущені описки щодо дати в судових рішеннях, ухвалених 27, 28 жовтня 2014 року та 15 жовтня 2015 року, які вона виправила у встановлений законом спосіб шляхом ухвалення рішень про виправлення описки ще до подання ГРД висновку.

Водночас суддя зауважує, що у Дніпровському регіональному відділенні Національної школи суддів України вона ніколи не проходила навчання, тому висновок ГРД про те, що вона з 19 до 30 листопада 2012 року, перебуваючи там на навчанні, ухвалювала судові рішення, не відповідає дійсності.

На підтвердження суддя надала п'ять копій судових рішень про виправлення описки у справах 295/16242/14, 295/15497/14, 295/16236/14, 295/15028/14, на які ГРД посилається у висновку.

Комісія у складі колегії заслухавши пояснення судді та дослідивши надані нею судові рішення, а також довідку Богунського районного суду міста Житомира від 09 жовтня 2019 року про те, що суддя Чішман Л.М. у період з 19 до 30 листопада 2012 року у відрядженні у Дніпровському регіональному відділенні Національної школи суддів України не перебувала, Комісія вважає пояснення судді Чішман Л.М. прийнятними, а висновки ГРД в цій частині такими, що не знайшли свого підтвердження.

Чішман Л.М. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок і визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Дослідивши інформацію, яка міститься в матеріалах досьє, заслухавши доповідача, надані пояснення судді Чішман Л.М. та додані до них документи, дослідивши досьє судді. Комісія не вбачає підстав для оцінювання критеріїв професійної етики та доброчесності у 0 балів та дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 384,375 бала. Водночас за критерієм професійної компетентності Чішман Л.М. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм особистої та соціальної компетентності Чішман Л.М. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 190 балів. За цим критерієм Чішман Л.М. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 185 балів. За цим критерієм Чішман Л.М. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Чішман Л.М. набрала 759,375 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія дійшла висновку, що суддя Богунського районного суду міста Житомира Чішман Л.М. відповідає займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Богунського районного суду міста Житомира Чішман Лариса Миколаївна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 759,375 бала.

Визнати суддю Богунського районного суду міста Житомира Чішман Ларису Миколаївну такою, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

С.В. Гладій

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.С. Шилова